

Antiga necròpolis de Montclar

Montclar

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli de Montclar
Emplaçament: Nucli de Montclar

Coordenades:

Latitud: 42.01792
Longitud: 1.7653
UTM Est (X): 397773
UTM Nord (Y): 4652503

Classificació

Número de fitxa: 08130-113
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XII-XIII
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: No queden restes visibles
Protecció: Inexistent
Accés: Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa: María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 15/01/2017 - 01:00

Descripció

Sembla que la zona al voltant de l'església i del castell havia sigut una necròpolis utilitzada des de l'edat mitjana, tal i com queda testimoniada per la troballa d'una sepultura al jardí de can Salvat l'any 1978. El nucli del poble de Montclar es troba situat sobre un turó on es troba l'església de Sant Martí i un conjunt de cases que van ser majoritàriament reconstruïdes a partir dels anys 1960. Les sepultures trobades en aquest entorn podrien correspondre a l'antiga necròpolis de l'església.

Història

El lloc de Montclar és documentat des del segle X, en l'acta de consagració de Sant Llorenç prop Bagà, que fa referència a l'església de Santa Creu de Montclar com una propietat del monestir el 983. El 1074 s'esmenta la venda d'un alou a Montclar (ADS, fons Serrateix). La història del poble va lligada a l'església i al castell, aquest no s'esmenta fins a inicis del segle XIV (1309), moment en que passa a domini reial regentat per la família dels Montclar i s'engrandí. El segle XVII, era propietat de la família nobiliària dels Tamarit i l'antic castell es transformà en una masia coneguda com cal Metge Sastret. L'església és un edifici d'origen romànic amb modificacions de diferents èpoques i seria segurament l'església del castell. Segons Jordi Bolòs (2005, a Miscel·lània sobre Montclar), el nucli de Montclar no és una sagrera, ja que en l'espai de 30 passes al voltant de l'església no hi havia construccions però sí una zona d'enterraments d'època medieval, la que correspon a l'antiga necròpolis i de la que es va trobar un enterrament al jardí de can Salvat. Montclar seria un poble obert i emmurallat, creat al cim d'un turó i fortificat, durant l'alta edat mitjana. Possiblement l'evolució del nucli seria la que apunta Bolòs, entre els segles VII i X la funció del turó podia ser d'oppidum, refugi natural que aviat va tenir un conjunt d'habitatges de tàpia o fusta. Al segle IX-XI es va afegir l'església preromànica i la necròpolis. Entre els segles XI-XII es construiria el castell del senyor, afavorint l'increment d'edificacions així com una nova església romànica. Al fogatge de 1365-1370 hi havia 13 focs reials i 8 focs pel "castell de Muntclar, den Francesch de Muntclar" (Iglésias, p. 105-107). El de 1381 assenyala 5 focs reials i 4 focs del castell. En el de 1497 hi havia 10 focs. Al fogatge de 1553 hi ha una recuperació de la població, amb 20 focs. Desconeixem quan es va deixar d'utilitzar la zona com a necròpolis, segurament des de la construcció del nou cementiri al costat de l'església, possiblement a finals del segle XVII.

Bibliografia

- Carreras, J. (1999). Una sepultura medieval al poble de Montclar. L' Erol, revista cultural del Berguedà, núm 61. Pp. 14-17.
- Castany, J. i altres (1990). El Berguedà: de la prehistòria a l'antiguitat. Els llibres de l'Àmbit, núm. 4.

